

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 194/24

U Luxembourg 19. studenoga 2024.

Presude Suda u predmetima C-808/21 | Komisija/Češka Republika i C-814/21 | Komisija/Poljska (Pasivno biračko pravo i članstvo u političkoj stranci)

Građanstvo Unije: nepriznavanjem prava na učlanjenje u političku stranku građanima Unije koji borave u državi članici, a nisu njezini državljani, povređuje se pravo Unije

Nametanjem takvog zahtjeva u pogledu državljanstva Češka Republika i Poljska ne osiguravaju jednako postupanje kao prema svojim državljanima u pogledu djelotvornog ostvarivanja pasivnog biračkog prava na lokalnim i europskim izborima

Pravo Unije priznaje aktivno i pasivno biračko pravo na lokalnim i europskim izborima građanima Unije koji borave u državi članici, a nisu njezini državljani. Djelotvorno ostvarivanje tog prava zahtijeva da ti građani imaju jednak pristup sredstvima kojima raspolažu državljani te države članice za ostvarivanje tog prava. Budući da članstvo u političkoj stranci znatno pridonosi ostvarivanju izbornih prava priznatih pravom Unije, Sud smatra da su Češka Republika i Poljska povrijedile to pravo time što građanima Unije koji borave u tim državama članicama, a nisu njihovi državljani, nisu priznale pravo na učlanjenje u političku stranku. Učlanjenjem tih građana u političku stranku ne može se povrijediti nacionalni identitet Češke Republike ili Poljske.

Češko i poljsko zakonodavstvo priznaju pravo učlanjenja u političku stranku samo vlastitim državljanima. Stoga, prema mišljenju Europske komisije, građani Unije koji borave u tim državama članicama, a nisu njihovi državljani, ne mogu ostvariti svoje pasivno biračko pravo na lokalnim i europskim izborima, utvrđeno pravom Unije, pod istim uvjetima kao i češki i poljski državljani.

Smatrajući da takvo nepriznavanje prava predstavlja različito postupanje na temelju državljanstva, zabranjeno pravom Unije¹, ta je institucija Sudu podnijela dvije tužbe zbog povrede obveze, jednu protiv Češke Republike, a drugu protiv Poljske².

Sud prihvaća te tužbe i utvrđuje da su te dvije države članice povrijedile obveze koje imaju na temelju Ugovorâ.

On ističe da **djelotvorno ostvarivanje izbornih prava na lokalnim i europskim izborima**, zajamčenih pravom Unije, **zahtijeva da građani Unije koji borave u državi članici, a nisu njezini državljani, imaju jednak pristup sredstvima kojima raspolažu državljani te države članice za djelotvorno ostvarivanje tih prava.**

Političke stranke imaju ključnu ulogu u sustavu predstavničke demokracije, kojom se konkretizira vrijednost demokracije, na kojoj se Unija, među ostalim, temelji. Stoga **zabrana članstva u političkoj stranci stavlja te građane Unije u nepovoljniji položaj od čeških i poljskih državljana u pogledu pasivnog biračkog prava na lokalnim i europskim izborima.** Naime, izboru tih državljana osobito pogoduje činjenica da mogu biti članovi političke stranke koja raspolaže organizacijskim strukturama kao i ljudskim, administrativnim i financijskim resursima za podupiranje njihove kandidature. Osim toga, pripadnost političkoj stranci jedan je od kriterija koji

usmjeravaju volju birača.

To različito postupanje, zabranjeno pravom Unije, ne može se opravdati razlozima koji se odnose na poštovanje nacionalnog identiteta. Naime, pravo Unije ne zahtijeva od država članica da dotičnim građanima Unije omoguće korištenje aktivnim i pasivnim biračkim pravom na nacionalnim izborima niti im zabranjuje ograničavanje uloge tih građana u političkoj stranci u kontekstu tih izbora.

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku. Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na Komisijin prijedlog, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz presuda ([C-808/21](#), [C-814/21](#)) objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ To jest člankom 22. UFEU-a, u skladu s kojim svaki građanin Unije koji boravi u nekoj državi članici čiji nije državljanin, ima u toj državi članici aktivno i pasivno biračko pravo na lokalnim izborima i na izborima za Europski parlament, pod jednakim uvjetima kao i državljani te države.

² Tužba koja je podnesena protiv Češke Republike odnosi se i na zabranu učlanjenja građana Unije koji borave u toj državi članici, a nisu njezini državljani, u politički pokret.